Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CII. No. 162. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 26, 1995. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 26-го СЕРПНЯ 1995 р. Ч. 162. РІК CII.

Б. КЛІНТОН ПРИВІТАВ Л. КУЧМУ І НАРОД УКРАЇНИ

Київ (Р. Р.) — Тут у вівторок, 22-го серпня, пресова служба Президента України повідомила, що на ім'я Президента Леоніда Кучми від президента ЗСА Билла Клінтона надійшла телеграма такого змісту:

„Високоповажному Леонідові Кучмі, Президентові України.

Шановний Пане Президент!

Від імені американського народу я хочу передати Вам і народові України наші найщиріші привітання з четвертою річницею України як суверенної і незалежної держави, яка відзначається 24-го серпня. Нам особливо приємно відзначити цей четвертий рік, ознаменований історичними досягненнями в наших двосторонніх відносинах і сміливими кроками, які робить Україна для приспішення політичних і економічних реформ“.

Протягом останнього року наші країни зробили важливі кроки для розвитку партнерства, які забезпечують стабільне, демократичне і квітуче майбутнє для України і співпраці на благо обох країн. Ви і я підтвердили ці зобов'язання в ході двох історичних державних візит. Водночас ми багато працювали спільно, щоб інтеґрувати Україну в реґіональні і ґльобальні установи, які допоможуть піднести економічні можливості України і розвинути взаємні інтереси безпеки. Прагнення керівництва України зупинити поширення ядерної зброї за жертви українських миротворців у Боснії свідчать про вклад, який Україна продовжує робити в інтересах миру і безпеки у всьому світі.

Америка приєднується до вас в день святкування незалежности України і надіється відзначати кожну річницю як історичну віху в укріпленні української державности, економічному процвітанні, безпеці й участі у світовому співтоваристві.

З повагою Вілліям Дж. Клінтон.

Г. Ву повернувся у ЗСА

Пекін. — Суд китайського міста Ухань засудив американського громадянина Геррі Ву до 15 років тюремного ув'язнення. Його визнали винним у шпигунстві, нелеґальному збиранні іннформацій, купівлі і переданні закордонним організаціям даних, котрі є державною таємницею.

Однак невдовзі по тому його випустили з Китаю і вже в четвер, 24-го серпня, увечорі він був у Сан Франсіско. Геррі Ву є одним з борців проти комуністичного режиму в Китаї. В 1985 році він еміґрував до З'єднаних Стейтів Америки і тут написав та видав декілька документальних книжок, присвячених найгострішим проблемам китайського суспільства. У червні цього року Геррі Ву поїхав у Казахстан і звідти перейшов кордон у Китай, тоді його й було заарештовано.

Китайські судові органи стверджують, нібито У Геррі визнав себе винним у „навмисній фальсифікації“ відеофільму, в якому „хірургічна операція не серці видається за пересаджения нирок, взятих у політичного в'язня“.

ПЕРЕГОВОРИ У ҐРОЗНОМУ ЗАГРОЖЕНІ

Ґрозний, Чечня. — Цими днями мирні переговори ледве не були унеможливлені новою збройною сутичкою між чеченськими патріотами і російськими окупаційними в йськами.

У місто Арґун ввійшли 200 чеченських вояків на чолі з А. Гамзатовим. Вони діяли на підставі рішення Джохара Дудаєва, який призначив А. Гамзатова командантом Арґуну.

Російське командування односторонньо, без попередження, вдалося до збройної сили, намагаючись штурмом захопити будинок, в якому розмістилися чеченські вояки. Оскільки росіяни застосували гармати і бойові гелікоптери, чеченці після кількагодинного бою відступили з Арґуну в гори.

На пресовій конференції з цього приводу начальник головного штабу чеченських формацій А. Масхадов звинуватив у збройному конфлікті російську сторону і остеріг російських керівників, що війна може розгорітися з новою силою. „Якщо росіяни далі практикуватимуть те, що вони зробили в Арґуні, то ми змушені будемо вивести наших вояків з населених пунктів у гори і готуватися до нових боїв“,— підкреслив він.

„УКРАЇНУ ЧЕКАЄ ЕНЕРҐЕТИЧНИЙ ШОК“ — ОСТЕРІГАЄ Є. МАРЧУК

Київ (Р. Р.). — Прем'єр-міністер України Євген Марчук під час відвідин Харкова 22-го серпня та зустрічі з промисловцями і керівництвом міста й области зазначив, що Уряд зосереджує всі сили на промисловому виробництві.

Є. Марчук сказав, що „ситуація катастрофічна“. На його думку Україна наближається до прірви і попереду на неї „чекає енерґетичний шок“.

У Кабінеті Міністрів 21-го серпня відбулася нарада з метою пошуків шляхів подолання кризи неплачення та підтримки виробництва. Промовці наголосили, що кредиторська заборгованість вугільним підприємствам становить 147 трильйонів карбованців, а дебіторська заборгованість — 102 трильйона карбованців. На електростанціях резерви вугілля вичерпаються до 30-35 днів. Уряд намагається розв'язати кризу неплачення, впровадити енерґозберігаючі технології, відокремити соціяльну сферу від виробництва і очистити собівартість продукції.

У КИЄВІ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ПАТРІЯРХА УПЦ КП ВОЛОДИМИРА

Київ Р. Р;щ.). — Тут у середу, 23-го серпня, у Свято-Володимирському соборі відбулася заупокійна Божественна Літургія у 40-ий день смерти Патріярха Київського і всієї Руси-України Володимира, колишнього багаторічного політв'язня, мученика за віру, борця за права людини і нації, в мирі Василя Романюка. Собор і площа навколо нього не могла вмістити море людей, що прийшли та приїхали до столиці, щоб віддати шану покійному Патріярхові.

Після Літургії, в 11-ій годині, багатотисячна процесія вирушила з корогвами, національними і козацькими прапорами та знаменами УПА до Софійської площі,

(Закінчення на стор. 4)

Л. Кучма створив Генеральну військову інспекцію

Київ (Р. Р.). — Тут в суботу, 18-го серпня, керівник Генеральної військової інспекції при Президенті України Валерій Губенко повідомив, що завершується випрацювання необхідної правної бази для діяльности інспекції.

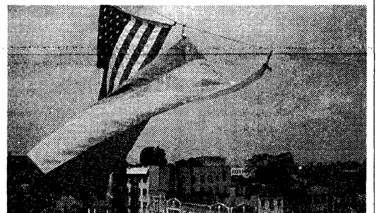
Генеральну військову інспекцію утворено в лютому 1995 року і тоді ж указом Президента на становище генерального інспектора призначено колишнього командуючого прикордонними військами, генерала армії В. Губенка.

За словами Губенка, об'єктами перевірки є Міністерство Оборони України, Збройні Сили України, Прикордонні війська, Цивільна оборона, Війська внутрішньої та конвойної охорони Міністерства Внутрішніх Справ, Національна Ґвардія України, Війська урядового зв'язку Служби Безпеки України, Товариство сприяння оборони та інші військові формування, утворені згідно з чинним законодавством.

Головним завданням інспекції є: контроля за станом бойової готовости військ: контроля діяльности військ; здійснення організаційних заходів з метою раціонального використання економічних, технічних, наукових можливостей держави у реформуванні та будівництві військ; контроля за дотриманням у військах законів України; перевірка виконання мобілізаційних заходів та стану підготови військових резерв. Інспекція покликана виявляти факти зловживання владою, насильства, шахрайства тощо.

У складі Генеральної військової інспекції працюватиме 53 особи, серед яких шість молодих генералів, яких Губенко назвав досвідченими і зазначив, що інспекція — це не „райська група“, як її назвали деякі журналісти.

Громада Джерзі Сити відзначила День Незалежности

Український і американський прапори повівають у Джерзі Сиnі.

Джерзі Сити, Н. Дж. (Р. Юревич). — У четвер, 24-го серпня, о 1-ій годині по полудні у великій залі Міської ратуші зібралися представники українських організацій і установ, українська громадськість міста, приїжджі з України, які перебувають в гостях у своїх рідних чи знайомих, — всього понад 200 осіб, — щоб відзначити четверту річницю проголошення незалежности України.

Зі щирими словами до присутніх звернувся суддя Роберт Челяк. Він привітав зібраних з національним святом — Днем Незалежности — і побажав молодій державі дальших успіхів на шляху мирної праці і проґресу. Р. Челяк прочитав звернення Билла Клінтона до українських американців, які „відзначають героїчну боротьбу своїх земляків за незалежність“, підкресливши при цьому слова Президента ЗСА, що „американці бажають і надалі поширювати нашу співпрацю для підтримання демократизації, безпеки і економічного добробуту України“.

Потім виступив парох місцевої церкви свв. Петра і

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

Четверту річницю незалежности відзначають консолідацією

Київ (Р. Р.). — Тут 22-го серпня Об'єднання „Нова Україна“ оприлюднило заяву із закликом до політичних партій, громадських об'єднань і громадян спрямувати зусилля на консолідацію суспільства заради зміцнення досягнень творення української незалежної держави, прийняття нової конституції України, прискорення ринкових перетворень у суспільстві і піднесення міжнародного авторитету України. У зв'язку з четвертою річницею незалежности України, керівники Об'єднання „Нова Україна“ звернулися до Президента України Леоніда Кучми і до Кабінету Міністрів із закликом визвляти рішучість, послідовність і ефективність у діяльності виконавчої влади.

Затримано руйнівника могил

Харків. — Тут 19-го серпня міліціян-ти затримали групу злочинців, які зруйнували 126 пам'ятників на могилах кримських татар. Як повідомив перший заступник начальника управління Міністерства Внутрішніх Справ у Харківській області Валерій Варенко, зловмисники діяли з хуліганських мотивів і їм загрожує кара до сімох років позбавлення волі. Представники харківського осередку татарського національно-культурного товариства „Дуслик“ висловили незгоду з твердженням, що злочинці діяли лише з хуліганських мотивів, оскільки вони зруйнували виключно татарські могили та пам'ятники і сталося це після конфлікту у Криму 23-25-го червня.

Критичні оцінки

ХАРКІВ. — В урочистій церемонії покладання квітів у День Незалежности України взяли участь керівники міста й области, представники громадськости та гості міста. За словами голови ХДПУ Миколи Солоненка, не зважаючи на проведені святкової концерти, виставки, конкурси, національно-патріотичні організації критично оцінюють рівень підготови і проведення святкувань. Серед офіційних організаторів свята в області було багато таких, що „стоять на позиціях відновлення СССР та ліквідації української державности“.

Свято в Одесі

ОДЕСА. — Вічем громадськости біля пам'ятника Тарасові Шевченкові почалися в обласному центрі святкування четвертої річниці незалежности України. Вітаючи присутніх на святі, голова державної адміністрації Руслан Бодела, посадник міста Едуард Ґурвіц, голова крайової організації „Просвіта“ Володимир Гарбарчук та інші висували різні причини невдач у розбудові держави. Опівдні на Думській площі і вулиці Дерибасівській виступила київська хорова капеля „Гомін“, учасники всеукраїнського походу „Єдність-95“ і кращі мистецькі колективи міста.

З'їзд шахтарів-ветеранів

ДОНЕЦЬКЕ. — Тут 24-го серпня у приміщенні обласної фільгармонії відбувся з'їзд ветеранів шахтарського руху. Цей захід присвячено Дню Незалежности України і Дню Шахтаря, який відзначатиметься 27-го серпня. Керівники Міністерства Вугільної Промисловости і лідери шахтарських профспілок привітали ветеранів і героїв праці вугільної промисловости, кавалерів відзнак „Шахтарська слава“ та „Почесний шахтар“. Представники страйкових шахтарських комітетів підготували посвячені прапори, з якими пізніше вирушили на маніфестацію. Тим часом у Горлівці триває голодівка шахтарів-інвалідів, розпочата 14-го серпня. Чотири особи вже в лікарні, а на їх місце прийшли інші шахтарі й продовжують голодівку, намагаючись привернути увагу властей до своїх проблем.

Л. Кравчук критикує владу

КИЇВ. — Перший Президент України Леонід Кравчук, виступаючи на відкритті меморіяльної дошки в пам'ять проголошення Української Народної Республіки, зауважив, що дуже мало зроблено для становлення України як справжньої незалежної держави. Щоб вийти з цього невизначеного стану, необхідно посилити вплив деморатичних сил на владу. На думку Л. Кравчука, якщо влада іґноруватиме інтереси демократів, їхні представники можуть відкликати свої підписи під конституційним договором між законодавчою і виконавчою владами.

Українські студенти вирушили до Японії

Київ (Р. Р.). — У суботу, 19-го серпня, керівник пресової служби Центрального спортклюбу „Гарт“ Олександер Гончарук повідомив, що українські студенти-спортовці вирушили до японського міста Фукуока на чергову Світову літню Універсіяду. Українські студенти виступлять у змаганнях з 10-ох видів спорту: легкої атлетики, гімнастики, боротьби джудо, плавання, фехтування, футболу, кошиківки (жінки), відбиванки (чоловіки) і тенісу. Щоправда, в останньому виді візьме участь лише одна українка. Основні надії українська делеґація покладає на легкоатлетів, гімнастів, фехтувальників, а також на кошиківкарок з донецької дружини „Ніка“.

ТАНЯ САВА СТАЛА „МІС СОЮЗІВКОЮ-96“

Союзівка (Г. Колесса). — Особлива імпреза оселі УНСоюзу — вибір „Міс Союзівки“ — відбулася тут у суботу, 19-го серпня. Перед членами жюрі постала необхідність нелегкого рішення, адже треба було брати під увагу різні аспекти: вільне володіння українською мовою, орієнтація у справах сучасної України, активна участь в громадському житті української діяспори, успіхи у навчанні, і, як водиться в подібного роду конкурсах на титул „Міс“, переможниця має бути приємної зовнішности.

До складу жюрі увійшли радний УНСоюзу Алік Худолій, директор канцелярії Союзівки Соня Семанишин та диригент нюйоркського хору „Думка“ Василь Гречинський. Після проведення голосування вирішено надати титул „Міс Союзівка-96“ мешканці Лівінгстону, Н. Дж., 22-річній Тані Саві.

Випускниця Сиракюзького університету із ступенем бакалавра в ділянці міжнародних зв'язків, Таня є членом 88-го Відділу Українського Народного Союзу та Спілки Української Молоді Америки. За успіхи в навчанні її прийнято до Крайового почесного товариства і надано стипендію ім. А. Робінсон та повну стипендію для вищих студій у Фарлі Дікінсон університеті. В даний час Таня працює в організації Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля в Шорт Гіллс, Н. Дж. Походить вона з Асторії, Н. Й., і є донькою Богдана і Люсі Сави із Сиракюзів, Н. Й.

Перший вальс — „Міс Союзівка-1996“ Т. Сава та І. Флис, мол.

Першою дружкою названо Роксоляну Яцуру із Франції (88-ий Відділ УНСоюзу), другою — Андрею Хортик із Атенів, Джорджія (368-ий Відділ УНС).

Проголошення результатів конкурсу відбувалося опівночі, під час забави. Прийнявши корону від минулорічної „Міс Союзівки“ Лади Явної, новообрана „Міс“ за традицією танцювала перший вальс із управи-

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

МАЙОР ІРАКСЬКОЇ АРМІЇ аль-Маджід, який недавно втік до Йорданії разом з двома зятами Саддама Гуссейна, сказав в інтерв'ю для аґентства Ассошіейтед Пресс: „Народ Іраку піднімається на боротьбу з режимом Гуссейна. Весь світ знає, що відбувається в нашій країні — вбивства, насильство, голод. Народ мусить позбутися Гуссейна“. Зяті іракського президента, брати Саддам і Гуссейн Камель, підтвердили, що Ірак справді готувався напасти на Кувайт і Савдійську Арабію.Напад плянували на той випадок, якщо Рада безпеки ООН на скасує ембарґо на торгівлю з Іраком ще в серпні цього року. Ірак навіть визначив останню дату: 31-го серпня. Після цього уряд офіційно мав припинити співробітництво з інспекторами ООН. Втеча зятів С. Гуссейна змусила іракських провідників змінити пляни і потрактувати свою попердню погрозу „неправильно зформульованою заявою“.

РОСІЙСЬКІ СПЕЦІЯЛІСТИ в ділянці ядерної енерґетики вже в листопаді цього року почнуть будувати атомову станцію в Буширі, на півдні Ірану. Про це повідомив заступник міністра Росії в питаннях атомної енерґії Євґеній Рєшєтніков у Теграні, іранській столиці. Повідомляючи про його візиту, іранське офіційне аґентство ІРНА підкреслило, що „під тиском ЗСА Росія внесла поправки у договір про російсько-іранське споврробітництво, зобов'язавшись не доставляти те устаткування, яке, на думку Вашінґтону, може бути використане у військових цілях“. Однак Є. Рєшєтніков негайно спростував це повідомлення, запевнивши, що Росія найменшою мірою не обмежуватиме себе у доставах ядерної технології для Ірану. „І також виключено, щоб ми потрапили під вплив американців у цій галузі, оскільки в січні цього року підписано двосторонній російсько-іранський протокол, в якому мова йде і про доставу в Іран підприємства для ядерних центрифуг“,— сказав Є. Рєшєтніков.

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНА РАДА валютних резерв вирішила не підвищувати відсоткових рат, пропонуючи Центральному банкові плянування повільної їх знижки.

ПРЕДСТАВНИКИ АВТОМОБІЛЬНОЇ компанії Форд повідомили, що 1, 100 автомобілів типу „Мастенґ“ випуску 199 року повернено на фабрику для поправлення можливого дефекту системи управління. Подається також, що, не дивлячись на можливий дефект, дотепер не виявлено випадків аварій чи пошкоджень пасажирів з цього приводу.

ІЛЛИНОЙСЬКОГО КОНҐРЕСМЕНА Мела Рейнолдса обвинувачено в сексуальних надужиттях та інших злочинах — він мав інтимні стосунки з колишньою працівницею політичної кампанії, коли вона була неповнолітньою. Йому загрожує тюремне ув'язнення терміном в мінімум чотири роки.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Крок лівою, крок правою...

Не те дивно, що „нові" ліві співають стару пісню, а те, що вона ще має так багато слухачів. Мов зачаровані солодкоголосими сиренами мореплавці, що покидали весла і враз стали безпорадними, мов наркомани, звиклі до щоденного „підбадьорюючого" застрику, так і заражені сімдесятирічним комуністичним „колективізмом" люди кидають весла, відмовляються бути господарями своєї долі, — бо як же без стернового? Як же без погонича, без вождика, хоч би невеличкого? Його справа— керувати, показуючи з-за спини то батога, то бублика, а наше — гребти. Пісня, під яку гребли, так і називалася — „Партія — наш стерновий", музика Мураделі, слова Лєбєдєва-Кумача.

Й от незбагненна річ: партії у розумінні монопольної „керівної і спрямовуючої сили" вже нема, а надія, що хтось мусить прийти і усім подати „правильну" команду, все ще жива. І ліві щосили роздмухують її, а ногами щосили затоптують перші паростки розкріпаченого господарювання, перші спроби незалежних українців виявити власну ініціятиву, власну енергію, власний розум.В устах „нових" лівих так само, як і в устах старих, слово „приватизація" звучить як осуд. Всі на світі ліві не люблять „клясового" розшарування на бідних і багатих. І спеціяльно не люблять багатих. Нелюбов до багатих — то професія лівих. А любов до бідних — навіть щось більше, ледве не релігія. Ліві, тільки-но вигулькнувши на поверхню людської історії, відразу проголосили свій прихід „священною місією". Вони самі твердо переконані і решту світу переконують, що без їхньої контролі багаті на другий же день поз'їдають бідних, і тому найкращий варіянт „соціяльної справедливости" — це коли всі змушені бути бідними.

І знаходиться чимало довірливих, що дають себе ошукати. Люди чомусь забувають, що якби запевнення лівих було правдою, то й Бога не треба було б. Та що б вони не говорили, справедливість є саме Божою прерогативою, а не партійною. І хто має Його в собі, той здатний бути справедливим, незалежно від того, багатий він чи бідний.

Ліві кажуть, що злодії грабують Україну, а тим часом працюючих людей обсіли злидні. І це правда. Але далі ліві кажуть, що грабунок відбувається з вини „так званих демократів". Хіба? Добре ж відомо, що ні демократи, ні ліберали, ні рухівці, ні республіканці, ні тим більше націоналісти влади в Україні дотепер не мали, а мали її і мають вони, вчорашні партійні номенклятурники. Згідно з елементарною логікою, вони й повинні найбільше відповісти за розкрадання України і за страждання працюючого люду.

Лівим дуже хочеться мати власну соціяльну філософію, і тому вони скручують аж занадто вліво, наполягаючи, що людей слід виховувати в дусі колективізму, що колективізм — це прогрес, це „людина людині — друг , товариш і брат", а індивідуалізм — це занепад, „як он на Заході". Одна крайність викликає іншу. Праві відбиваються: мовляв, ні, пересічний українець завжди був індивідуалістом, завжди рахував на власні сили, над усе цінив особисту волю і тому був спроможний зрозуміти цінність волі для інших. А примусовий колективізм породжує масове лицемір'я, заздрощі, кожен намагається з'їсти ковбасу з рукава, щоб не побачив інший „друг, товариш і брат".

У кого більше рації? Вона є в обох точках зору і їх вартувало б конструктивно поєднати у практичному житті народу і держави. Характеристичною властивістю українців є ця психологічна рівновага — розвинене відчуття свого „я", і так само готовість до співпраці з іншими „я", до добровільно-артільних форм співжиття. Таке розуміння проблеми справді могло б лягти в основу об'єднуючої української соціяльної філософії.

Ліва пісня подобається ще й тому, щ в ній рефреном повторюються слова: „соціяльна держава". Тобто така, в якій не буде покривджених. А щоб їх не було, хтось мусить стояти зверху і справедливо ділити ті соціяльні блага. Та якби ж хтось мусів, а то хочуть! Ціла армія чиновників хоче це робити. Жаль тільки, нема чого ділити. Тому на цьому етапі розвитку української держави і незалежної української економіки, замість сперечатися про доцільність правої чи лівої орієнтації, правильніше було б перевести енергію взаємних звинувачень в енергію вироблення згаданих соціяльних благ. Поділити їх — це вже легша справа.

Микола Світуха

ВТРАЧЕНІ МОЖЛИВОСТІ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ

Як і всі економічно розвинуті держави світу, Канада щорічно виділяє у своєму державному бюджеті значні суми на допомогу економічно слабшим країнам світу. За офіційною статистикою ООН, допомага всіх розвинутих держав у 1994 році досягнула 57.8 блн. дол., в тому 13.24 блн. від Японії, 9.85 блн. від ЗСА і 6.75 блн. від Німеччини. Для порівняння, на допомогу різним країнам в 1994 році Канада призначила 2.23 блн. долярів. Згадані суми не включають допомоги окремих держав такими методами як експортні кредити, позички комерційних банків або дотації приватних фундацій.

Враховуючи економічний потенціял окремих країн, тобто за рівнем державної закордонної допомоги у відношенні до їх валового національного прибутку (ВНП), Канада стоїть на шостому місці в світі після Норвегії, Данії, Швеції, Голляндії і Франції. Якщо перші дві згадані країни видають більше одного відсотка свого річного ВНП на допомогу слаборозвинутим державам, а інші пропорційно дещо менше, то допомога Канади сягає всього 0.3 відсотка її річного ВНП, а ЗСА заледве 0.15 відс.

Як прийнято в міжнародній практиці, при розподілі допомоги уряд враховує пріоритети своїх політичних і економічних інтересів, традиційні зв'язки Канади, наприклад, в рамках британського Коммонвелту. Велику частину допомоги призначується для специфічних цілей, нерідко пов'язаних з необхідністю забезпечити життя чи піднести рівень здоров'я населення тих чи інших країн з уваги на посухи, епідемії чи місцеві катастрофи або заворушення. Такі програми, як правило, здійснюють постачанням харчових продуктів, медикаментів, необхідного виряду тощо на основі двосторонніх домовлень поміж Канадською аґенцією міжнародного розвитку (КАМР) і урядами даних держав, при чому за адміністрацію програм несуть безпосередню відповідальність місцеві канадські амбасади.

В останні роки допомога Канади була спрямована і в Україну чи то в рамках загальної гуманітарної допомоги державам Східної Европи, чи для здійснення окремих проєктів у пріоритетних ділянках, які надають зміст проголошеній політиці „спеціяльного співвідношення" між обома країнами. Як приклади слід згадати допомогу Канади для зміцнення охорони здоров'я і очищення довкілля (11.5 млн. в 1995-96 рр.), для ліквідації ракетних сховищ і радіоактивних залишків (15 млн. дол.), для фінансування інституту державної адміністрації в Києві (4.7 млн. дол.), різні суми для перевишколу державних урядовців вищого рівня, проведення виборів до парляменту 1994 року та кілька інших проєктів.

Реалізацію детальних програм гуманітарної і технічної допомоги канадський уряд завжди доручає громадським чи професійним організаціям з багатостороннім досвідом у потрібних специфічних ділянках, наприклад, у секторі шкільництва, охорони довкілля або з технічним і адміністраційним знанням в різних секторах економіки. Такі канадські організації діють у багатьох країнах, користаючи з доволі великих урядових дотацій, не раз доповнених фондами приватних корпорацій і безпосередніми пожертвами громадян Канади.

Речником коло 115-ти неурядових організацій, які здійснюють програми допомоги різним країнам, стала Канадська рада міжнародної співпраці з мандатом узгіднювати задовільні стандарти і координувати пляни своїх партнерів. Від 1990 року, як відгук на глибокі зміни політичної дійсности, деякі з тих організацій поширили проєкти технічної допомоги на країни Східної Европи, часом і на Україну. Все ж дотеперішній досвід свідчить, що їх підхід у виборі і здійсненні проєктів характеризує випадковість, не раз через відсутність продуманого і узгідненого пляну, а зокрема через брак кваліфікованого персоналу з мінімальним знанням складної дійсности в Україні, а тим більше із розумінням негативної спадщини доби комунізму.

Можливості поширення діяльности таких канадських організацій в Україні дотепер, на жаль, залишилися поза увагою українських громадських установ, а про будь-який вплив на процес вибору проєктів, які заслуговували б на пріоритетну підтримку, або на добір кваліфікованого персоналу, взагалі немає мови. Для таких втрачених можливостей можна шукати оправдань, але віддавна відомо, що ініціятива — це передумова успіху, тим більше в ситуації, коли найголовнішим джерелом фондів канадських допомогових організацій є контрибуції платників податків, в тому числі і наші. Одночасно не вперше стверджується, що громадська жертвенність має свої межі, а громадські ресурси ніяк не дорівнюють багатостороннім потребам української спільноти в Канаді.

Для ілюстрації оперативних розмірів допомогових організацій у сфері технічної допомоги наведемо як приклад Канадську організацію екзекутивної служби, яка в минулому році здійснила 280 проєктів в країнах Східної Европи із загального числа 795 проєктів у різних країнах світу. Її головні бюджетні фонди — це дотації Міністерства Закордонних Справ Канади і КАМР (в 1994 році разом 6.68 млн. дол.) і приватного сектору (1.35 млн. дол.). Організація наголошує потенційно корисні проєкти комерційного або технічного характеру, втримує місцевого представника в Києві для адміністраційної допомоги і користується підтримкою київського бюра Канадсько-Українського Партнерства. Все ж і за кількістю проєктів в Україні в порівнянні з іншими державами (і то не лише такими як Польща чи Росія, а навіть малими державами Прибалтики), а тим більше за критерієм участи канадських українців в їх реалізації, на жаль, дотеперішній поступ був мінімальним.

Дещо подібну функцію в передаванні досвіду і технічного знання виконує CUSO (Canadian University Service Overseas), організація, яка давніше мобілізувала сили студентської молоді, а тепер діє з мандатом, поширеним на професійний персонал в рамках бюджету понад 30 млн. дол. річно. З того коло 20 млн. дол. надходить у формі урядових ґрантів, себто посередньо від всіх канадських платників податків. Кожного року організація здійснює найменше 300 короткоречинцевих проєктів технічної допомоги в заокеанських країнах, головно Азії і Африки, але і дотепер не має плянів поширити свою діяльність на Україну.

Окрему категорію творять гуманітарні організації, які щорічно одержують великі дотації від канадського уряду для закордонної допомоги, часто діючи не самостійно, але як філії міжнародних добродійних установ. Серед таких організацій передові місця займають Міжнародна Служба Червоного Хреста (1994 — дотації 41.3 млн. дол.) і CARE Canada (1994 — 39.5 млн. дол. дотацій із річного бюджету понад 75 млн. дол.), яка є пов'язана з більш маштабною організацією CARE Internacional з філіями в усіх провідних державах світу. Враховуючи значну залежність її річного бюджету від аґенцій ООН, головним обов'язком CARE є подавати гуманітарну допомогу втікачам від воєнних заворушень, жертвам природних катастроф, реаґувати на кризи в різних країнах світу.

Значні харитативні функції виконує World Vision Canada, організація, пов'язана з тотожною установою в ЗСА, яка попри урядові дотації (15 млн. дол. в 1994 році), полягає на збіркові кампанії серед канадського населення і установ (коло 80 млн. дол. в 1994). Подібні збірки є головним джерелом фондів організації Foster Parents Plan, яка також користає з фондів канадського уряду (4 млн. дол. в 1994) для сприяння всесторонній опіці сиріт та бідних дітей у слаборозвинених країнах. Про розмір її діяльности і критерії вибору проєктів у різних країнах Східної Европи мало що відомо. Варто згадати і релігійні установи, як Центральний комітет менонітів, який отримує мільйони долярів урядових дотацій для підтримки гуманітарних, освітніх і подібних проєктів у десятках відсталих країн.

Це лише приклади визначніших канадських організацій, які діють у сфері харитативної і технічної допомоги за кордоном, бож ширша характеристика їх ролі і маштабів діяльности виходить далеко поза рамки одної статті. Хоч в таких маштабних операціях різних організацій часом можуть траплятися приклади марнотратства, які викликають заслужену критику, то це не змінює факту, що у своїй більшості допомогові програми мають позитивний вплив на зміцненння економічного рівня і суспільного розвитку заокеанських країн і відкривають можливості дляваємно корисних комерційних зв'язків.

З погляду інтересів України, значною проблемою є традиційна орієнтація канадських урядових і добродійних установ на країни т.зв. третього світу, більшість з яких — це колишні колоніяльні посілості західніх великодержав. Завдяки такій орієнтації, підсилюваній більш переконливими і настирливими зусиллями речників різних етнокультурних груп, у програмах закордонної допомоги великої більшости канадських організацій і дальше мало враховується потреба східньо-европейських країн, в тому числі і України.

Пріоритетним завданням громадських установ повинно стати більш ефективне використання в інтересах України відповідної частини значних засобів, призначених на закордонну допомогу в державному бюджеті. Теперішній стан змушує українську громадськість надіятися на свої внутрішні ресурси, чим незаперечно обмежуються розміри і форми допомоги Україні.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про оптимізм, песимізм і дійсність

Кажуть співробітники з редакції, що фейлетони О-КИ, які торкаються українських проблем і тут, і в Україні, надто песимістичні і не відповідають дійсності. Такі критичні завваги чую також від декого з читачів.

Можливо, що порівнюючи ці писання із усіми високопатріотичними заявами, статтями, промовами — вони видаються справді песимістичними. А може така вже дійсніть, яку не кожен хоче добачити, або просто примикає очі, щоб не заувbooжувати того, що довкруги нас діється насправді. А тим часом є що бачити і є що аналізувати, зокрема, коли приходить якесь свято або національна річниця, з нагоди якої треба вислухати ряд чергових патріотичних заклинань, закликів, деклярацій і запевнень, що „душу, тіло ми положим..." Але все це лише стає черговою деклярацією, перелитою у текст пісні, а в молитвах, у яких, до речі, ще досі не змінено текстів, якось ніхто не завважує, що вони є певним анахронізмом, бо чотири роки тому втратили актуальність і вперто далі плачливо-песимістично голосять „Боже, вислухай благання", бо „люд у кайданах" і т. д. Але мірилом свободи є не тільки пісні, гимни і молитви, а дійсність, а вона ніяк не є аж так рожева і вcтелена квітами, як дехто хотів би бачити. Пощо, скажіть нам, потрібна вилякерована на рожево псевдодійсність?

Саме про цю правдиву, жорстоку дійсність говорили ми у навечір'я четвертої річниці незалежности України. Бо ніде правди діти, поруч із тим, що всупереч нашим гимнам і їхнім словам ми маємо волю, яку Господь таки нам дав і наш люд не є тепер в кайданах і можна молитись досхочу, насуваються іншого роду ускладнення, на які важко знайти розв'язку.

Наша розмова йшла тим разом таки поміж нами, значить, тими, як нас тепер називають „замериканізованими" українцями, яких доля кинула на Захід вже півсторіччя тому. Цікаво, що тут не було різниці поглядів між тим найстаршим поколінням і середнім, що є тепер у силі віку. Ми згадували кожне на свій спосіб усі ті роки, коли ми „без надії таки сподівались", що прийде незалежність України і в тому дусі виховували молодь та всіми засобами підсичували у неї вогонь любови до далекої батьківщини. Скільки енерґії, часу, безкорисної праці вклали ми у це не завжди вдячне завдання і як вперто вірили, що „воскресне Україна". Врешті прийшов цей довгоочікуваний Великдень, а ми стали перед завданням, яке виявилося найважливішим: що робити з тою свободою, як будува ти ту нашу нову державу? Отак впродовж останніх чотирьох років ціла наша енерґія, усі можливі грошові засоби, усе, що ми здобули фізично чи духово, перенеслося в Україну. Але може надією легше жити, як дійсністю? Бо впродовж тих чотирьох років відплила вся наша енерґія, усі наші фізичні та духові сили.

А що залишилося нам тут? Що даємо тепер тим, які живуть тут і вже будуть жити постійно, бо хіба ніхто не думає, що ціла еміґрація повернеться в Україну? Що залишимо тому поколінню, що тепер саме розвивається і потребує такого застрику українства, який ми спромоглися раніше так щедро давати? На наших очах, з американським темпом, зникають усі наші надбання, гасне наше громадське і культурне життя, маліють наші організації, продаються громадські доми, оселі, церкви віють пусткою, а в школах українознавства щораз менше учнів. Що вмирає моє покоління — це закон природи, але разом із нами завмирає молодше покоління і пропадають їхні діти в чужому морі. І все це — не песимістичне міркування, а жива дійсність! Хай називають це мої друзі песимізмом, але час перестати жити у постійній евфорії зі смаком сахарини в устах, а здати собі справу, що нам залишаються дві альтернативи: або, звинувши примарні українські вітрила, потонути всеціло в американізацію, або закасати рукави, протерти очі і від цього 24-го серпня звернути зір на наших дітей і нашу громаду тут, бо в інакшому випадку не

(Закінчення на стор. 4)

Юліян Мовчан

НОВА КНИЖКА ПОДОРОЖНІХ НАРИСІВ ГАННИ ЧЕРІНЬ

Недавно в Україні було видано нову збірку подорожніх нарисів письменниці Ганни Черінь під назвою „Мандри". Наскільки нам відомо, це вже 25 книжка, яку видала ця авторка. Вже один факт видання еміґрантки на еміґрації такої кількости своїх творів свідчить про велику працездатність авторки. Про що пишеться в цій збірці?

„'Мандри', — читаємо у 'Слові автора' до цієї збірки, — це третя книжка моїх подорожніх нарисів. Це, власне, твори такого жанру, що його важко схарактеризувати. Тут сполучаються документальні факти з апокрифами, розповіді про ріжні дальші й ближчі краї, цікаві зустрічі, комічні ситуації, поради, міркування і навіть поезія і белетристика".

Оскільки збірка має 318 сторінок, тому в невеликій статті чи рецензії неможливо було б подати багато з тих ситуацій, документальних фактів і т.д., які подано в книжці. Тому наведемо тут хоч деякі з них, які, сподіваюся, будуть цікавими або й навіть корисними для наших читачів.

Дивлячись на мапу ЗСА, в багатьох з нас напевно не раз виникало питання — чому кордони між стейтами такі прямолінійні? На це авторка подорожніх нарисів подає таку (бодай часткову) відповідь: „Коли піонери (тобто перші білошкірі поселенці в Америці — Ю.М.) займали (чи віднімали в індіян) території, вони землю як під лінійку, міряли, тому кордони між штатами такі прямолінійні".

А подорожуючи зі своїм чоловіком Степаном довкола Мишиґенського озера, вона (або краще було б сказати — вони вдвох) при автостраді 41 побачили так званий „Порт-містерія". Звичайно, нічого містерійного або загадкового там не було. Однак дуже цікаво було оглянути там дерев'яний корабель, який понад сто років (затонув він у 1864 році в Ґрін Бей) лежав на дні озера. „Корабель, — пише Г. Черінь, — був майже порожній, і його перекинула буря. Капітан на ім'я Дурнін (sic!), його помічник і пасажир загинули, а два матроси врятувалися. Корабель пролежав на дні 110 стіп під водою 105 років, аж поки добровольці-водолази звідтам його витягли... Ми зійшли на корабель — порожній і темний усередині, але прекрасно й міцно збудований".

Цікаві роздумування авторка подала про Лісбону — столицю Портуґалії. „Портуґальці, — пише вона, — пишуть назву своєї столиці, як Лісбоа, але вимовляють — Лісабон. Через Портуґалію проходили картагенці й фінікійці, араби, еспанці, візіготи й алани. Алани — це ті, що жили також в Україні. Чи не тому щось рідне вбачалось в мені в лицях портуґальців? А може то українська кров наших бранок, що їх араби аж сюди привезли?.. Подібна до портуґальської мова північно-західньої частини Еспанії — Ґалії. Отут уже знов загадка, ще не розгадана антропологами й мовниками — чи нема тут зв'язку з нашою Галичиною? Чи справді ми — Галич, від птахів-галок, чи від старої народности галів? Та як би там не було, в Еспанії й Портуґалії є „ґаличани".

Не дуже сподобалося авторці Марокко (Африка). „Люди живуть в злиднях, — пише вона. — Переважна більшість населення — неписьменна, їсти нема чого... Але співчуття великого до них не маю через те, що тут так упосліджена жінка... Тут жінка до останнього часу взагалі не показувалась, ховали її під запону як кота в мішок. Про вільне кохання й мови не було, та й тепер ще той самий стан. Коли араби влаштовують прийняття, збирається тільки чоловіче товариство. Жінки готують їжу, миють посуд і навіть не показуються в залі".

Якщо йдеться про Еспанію, то для тих, хто не дуже добре знає історію тієї країни, авторка подає, що Мадрид, як столиця Еспанії, став в 1561 році, бо до того часу головним містом країни було Толедо. Але коли королем Еспанії став Пилип II, він вирішив змінити свою резиденцію. Толедці й досі не забули цієї кривди і тому Мадрид називають селом. Але Мадрид, пише Г. Черінь, не виглядає на село. Ця найвища Европі столиця велична, статечна, монументальна, з широкими рівними вулицями й безліччю скульптур, пам'ятників і фонтанів.

Відвідуючи під час своїх мандрівок Шенандоа в Ню Джерзі — одне з перших місць українських поселенців в Америці, авторка ділиться зі своїми читачами таким досить цікавим фактом. В 1884 році, пише вона, до Шенандоа прибув український священик Іван Волянський. Він побудував церкву, а при церкві створив громаду. Їздив по всій Америці й шукав своїх людей. На жаль, польські й мадярські „святі отці" домоглися відкликання отця Волянського за великі „гріхи", а саме: він же був одружений. Але початок було зроблено! Привезений отцем Волянським студент Володимир Сіменович вивчився на лікаря, став редактором тижневика „Америка", організував школи, гуртки, хори... А отець Григорій Грушка — душпастир у Шенандоа, розумів Бога невід'ємним від України. І тому він заснував щоденник „Свобода" — тим самим створивши собі нерукотворний пам'ятник, що подає добрі й недобрі новини для українців цілої Америки й світу.

Після подорожі гористими околицями, Ганна Черінь опинилася в Небрасці, що індіянською мовою означає „мілка вода". Але крім „мілкої води", Небраска має також свою красу і степовий розмах. Це стейт, який гордий також своїми си-

(Закінчення на стор. 4)

ТАНЯ САВА...

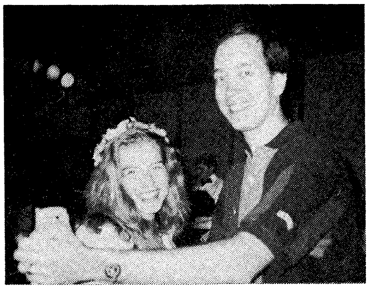
(Закінчення зі стор. 1)

телем Союзівки, Іваном Флисом, мол., після чого до танцю приєдналися інші пари — Р. Яцура та А. Худолій, А. Хортик та заступник управителя І. Коцур, С. Семанишин і Т. Яворський.

Панував урочистий настрій, і невдовзі усі присутні закружляли в танці, забавляючись до пізньої ночі.

Мистецька програма того кінця тижня складалися із виставки творів Юрія, Яреми і Едварда Козаків та суботнього концерту учасників танцювальних курсів на Союзівці під керівництвом балетмайстра Роми Прийми-Богачевської, на якому серед спеціяльних гостей були присутні предсідник УНСоюзу Уляна Дячук із чоловіком мґром Володимиром, та дружина амбасадора України до ЗСА Марія Щербак.

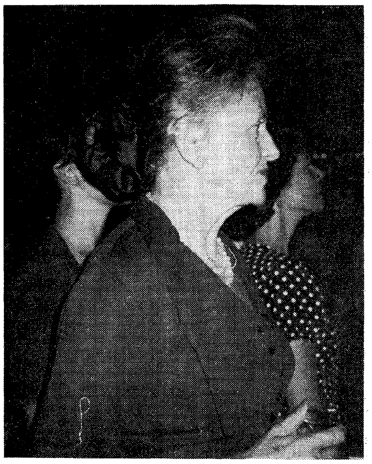
Концерт, як звичайно, був цікавим та різноманітним, і привабив велику кількість публіки. Його не тільки провадила, але й прикрасила виконанням пісень і танцю конферансьє цьогорічного літнього сезону Оля Ходоба-Фриз.

Перша дружка Р. Яцура у танці з А. Худолієм.

Друга дружка А. Хортик танцює з І. Коцуром.

Балетмайстер Р. Прийма-Богачевська спостерігає за виступом своїх учнів.

Виступають учасники танцювальних курсів на Союзівці під керівництвом Р. Прийми-Богачевської.

Дирекція Школи Українознавства при ОУА „Самопоміч" в Ню Йорку
подає до відома, що

НАВЧАННЯ

в новому Шкільному Році 1995/1996
розпочнеться
в суботу, 9-го вересня 1995 року

СЛУЖБОЮ БОЖОЮ в ЦЕРКВІ СВ. ЮРА
при 7-ій вулиці в Ню Йорку, Н.Й.

* Збірка всіх учнів по клясах о год. 9-ій ранку
* Навчання після Служби Божої триватиме до год. 12-ої дня
* Вписи нових учнів від 1-ої до 12-ої кляси, як також передшкілля відбуватимуться в перші суботи місяця вересня в канцелярії Школи (вхід Т. Шевченко Плейс) між 6 і 7 вул.

— — — — —

При школі існує **СВІТЛИЧКА**, що є під зарядом 83-го Відділу Союзу Українок.

ДИРЕКЦІЯ ШКОЛИ

Громада...

(Закінчення зі стор. 1)

Павла о. Мар'ян Струць. Він коротко зупинився на чотирічному шляху, що його пройшла молода держава, переборюючи політичні й економічні труднощі, і побажав нових успіхів у боротьбі за утвердження незалежности.

Суддя Р. Челяк, який проводив цим святочним зібранням, попросив до слова колишнього головного предсідника Українського Народного Союзу, а нині почесного члена його Головного Уряду Йосипа Лисогора. Ветеран української громади Й. Лисогір згадав про недавнє інтерв'ю міністра економіки України Романа Шпека, яке він дав цими днями пресовому агентству Ройтерс, і підкреслив ті місця, в якому міністер наводить цифри і говорить про позитивні зрушення, які мали місце протягом останнього півріччя.

Й. Лисогір згадав, як 40 років тому, 22-го січня 1955 року, українська громада Джерзі Сити, відзначаючи Січневі роковини, вперше добилася, що посадник міста Лі дав згоду підняти над Міською ратушею український прапор. Виступаючи тоді на урочистому зібранні, він проголосив: „Скільки я буду мейором, стільки висітиме на ратуші український прапор у день вашого національного свята". Так що для мешканців цього міста нинішнє свято — подвійне, ювілейне. Ось уже 40 років наша громада урочисто піднімає над головним будинком міста український прапор, відзначаючи наш найбільший день в новітній історії — спочатку Січневі роковини, а тепер — проголошення незалежности України.

Посадник Джерзі Сити Брет Шандлер, привітавши зібраних зі святом, прочитав проклямацію, а свою промову закінчив словами „Боже, благослови Україну і її народ!" Він урочисто передав проклямацію представникам української громади.

Відтак усі перейшли на балькон, де над будинком Міської ратуші, поряд з американським зоряним, був піднятий синьо-жовтий український прапор. На закінчення учасники святкової церемонії відспівали український національний гимн.

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА
ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ)

повідомляє все членство і українське громадянство, що на власній оселі ім. Олега Ольжича в Лігайтоні, Па. в суботу 2-го вересня 1995 р.

відбудеться

РІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ ОДВУ

ПРОГРАМА

1. Відкриття — год. 11-та перед пол.
2. Доповіді — д-р Богдан Шебунчак, „ОДВУ — вчора, сьогодні, завтра"; д-р Наталія Пазуняк, „Фундація ім. Олега Ольжича в Києві та її видання";
3. Спільне підприємство ОДВУ та „Українська Книга" в Києві.
4. Видавнича Спілка та журнал „Самостійна Україна".
5. Допомога і висліди віднови Оселі ім. Олега Ольжича.
6. Побажання.
7. Закриття.

За Центральну Управу

Володимир Зуляк
голова

д-р Наталія Пазуняк
секретар

1945 **1995**

ЗАЛЬЦБУРҐ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

повідомляє Шановного Професора
МИРОСЛАВА СЕМЧИШИНА
та всіх колишніх учнів, що

ЮВІЛЕЙНИЙ З'ЇЗД

з нагоди 50-ліття заснування
ЗАЛЬЦБУРЗЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

відбудеться в днях 8-го, 9-го і 10-го вересня 1995 року на оселі УНСоюзу Союзівка в Кергонксоні, Н. Й.

Програма З'їзду:

п'ятниця: 8-го вересня — Зустріч колишніх учнів та учасників З'їзду і відновлення дружби,
субота: 9-го вересня — реєстрація, панель зустріч при коктейлі, бенкет з мистецькою програмою та забава. **Оркестра „Львів'яни"**.

До участи у наших ювілейних святкуваннях запрошуємо усіх колишніх Зальцбуржан.
У справі приміщень просимо телефонувати прямо на Союзівку — тел. (914) 626-5641

Ukrainian National Association Estate
Foordmore Rd., Kerhonkson, N. Y. 12446

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ!

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл.п. д-ра
ВОЛОДИМИРА ДУШНИКА

будуть відслужені

СЛУЖБИ БОЖІ
в таких церквах

св. Трійці, Кергонксон, Н.Й., в понеділок 4-го вересня 1995 р. о год. 9-ій ранку

св. Миколая, С. Бруклин, Н.Й., в неділю 10-го вересня, о год. 10-ій ранку

св. Юра в Ню Йорку, в суботу, 21-го жовтня о год. 6-ій веч.

Просимо про молитви в цей день.

Дружина — МАРІЯ
Син — МАРКО

З великим болем ділимося сумною вісткою з рідними і приятелями, що 9-го серпня 1995 р. в Піскатавей, Н. Дж. з волі Всевишнього відійшов у вічність на 86-му році життя наш дорогий
МУЖ, ТАТО і ДІДО

бл. п.
МИХАЙЛО БАНАСЕВИЧ

Покійний народився в Ярославі, Україна

Похорон відбувся в суботу 12-го серпня на цвинтарі св. Андрія, в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені в смутку:
дружина — ОЛЕНА
дочка — АННА МІЛІ
син — МИХАЙЛО
внук — ХРИСТОФОР МІЛІ з дружиною ОКСАНОЮ
сестра — ІВАНКА
та дальша родина в Україні

Вічна йому пам'ять!

БАСКСЬКА радикальна організація ЕТА визнала, що готувала атентат на короля Еспанії Хуана Карльоса І в Пальмі-де-Майорці (Балеарські острови), де він з родиною перебував на літньому відпочинку. Про це організація повідомила у спеціяльному комюніке, оприлюдненому газетою „Ехін", яка виходить у Більбао еспанською мовою. В документі говориться, що бойовики ЕТА лише у серпні щонайменше двічі могли здійснити терористичну акцію, однак кожного разу вона не мала успіху „через технічні причини". І справді, 10-го серпня в Пальма-де-Майорці, поблизу резиденції Хуана-Карльоса І, поліція заарештувала трьох членів ЕТА, які мали при собі зброю з телескопічним прицілом. Еспанська поліція провела цю операцію успішно завдяки активному сприянню французьких спецслужб. Після того в Еспанії заарештовано ще 20 осіб.

ПРИЄДНАННЯМ ДО шовіністичного Російського національного собору, яким керує колишній генерал КҐБ Алєксандр Стєрліґов, Всеросійського офіцерського віча і Асоціяції промислових підприємців у Росії створено ще один передвиборчий бльок. У своєму виступі на об'єднуючому з'їзді А. Стєрліґов сказав, що завданням бльоку є „змінити співвідношення сил у Державній думі на користь патріотичних сил. В думу повинні увійти армійські генерали і керівники великих підприємств", а метою політичної боротьби буде „єдність слов'ян Росії, Білорусі, України і Казахстану та відновлення керівної ролі росіян у великій Росії". Своїм головним політичним противником генерал А. Стєрліґов вважає передвиборчий рух „Наш дім — Росія", на чолі якого стоїть прем'єр-міністер країни Віктор Черномирдін.

ПОДЯКА

7-го травня 1995 р. відійшла від нас на вічний спочинок на 88-му році життя після важкої недуги наша найдорожча
МАМА, БАБУСЯ і ТЕТА

бл. п.
ОМЕЛІЯ ЦЯПКА

Щиро дякуємо отцям за відвідини хворої, о. сотрудникові Леоніду Мальковi, маестрові Стащишинові, та церковному хорові Св. Івана Хрестителя в Нюарку за похоронні відправи.

Безмежна подяка рідним, приятелям і знайомим, які віддали останню прислугу покійній Омелії у похоронних відправах, молитвах та попращали її на вічний спочинок.

Щире спасибі проф. Таїсі Богданській і д-рові Степанові Ворохові за прощальні зворушливі слова на Парастасі і тризні.

Дякуємо похоронному заведенню Lytwyn & Lytwyn, Union, NJ за старанне переведення похорону.

Слідуючі особи й організації зложили щедрі пожертви на нижче подані цілі —всім наша щира подяка.

СЛУЖБИ БОЖІ:
В. і Н. Бакуни, Д. Бобеляк, М. Борис, Е. і С. Бреничі, І. і Е. Гайдучки, Г. Ґоль, П. Дереш, І Качмарська, І. і М. Кігічаки, д-р Ю. і Н. Кігічаки, В. Кікта, Н. Кравчук, М. і Л. Ласії, Mr. & Mrs. W. McDermitt, Ю. Псюк, Р. Пиндус, Р. і І. Пиндуси, Н. Савицька, ро-дина Савицькі, родина Смит, М. і М. Смішкевичі, М. і А. Сте-бельські, М. Торбич, В. і Е. Шпирки.

КВІТИ НА ДОМОВИНУ
Надія Гайдук, родина Ляшок, родина Онуфрик, родина Савицьких і Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Нюарку, Н.Дж.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА св. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. ДЖ.:
$100 О.і Л. Цяпки; $80 А. Андрухів; по $50 Д. Бобеляк, Ю. і Д. Долинські; $35 Р. і С. Андрушкові; $30 Н. і Б. Краєвські; $25 С. і А. Косоноцькі; по $10 А. Гречак, С. Феденишин, В. Цинайко.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЮ ЙОРКУ:
по $100 М. і д-р І. Біленькі, М. Гладка (Когутяк), Б. і У. Глинські, І., М. і М. Стецькові; $50 Е., С. і М. Мартинці; $40 Н. Савицька; $30 В. і Е. Шпирка; по $25 С. Андрушків, Ю. і Х. Дребичі, А. і О. Кіпи, О. і І. Лисинецькі; по $20 Ю. і Х. Балинські, М. Боярська, К. Гречак, М. і Л. Дзімани, М. Стефанишин, М. Стрижак, І. Яворська; по $10 В. Кікта, О. Напора.

ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ:
$100 Б. і У. Глинські; $50 Е. і Б. Михайлові; $25 М. Храплива; $20 А. і У. Тимкевичі.

СУА СУСПІЛЬНА ОПІКА — ВІДДІЛ 28
$100 З. і І. Онуфрики; по $50 В. і д-р Л. Дзінгали (Климишин), Е. і Б. Михайлові, Я. і Я. Мулики, Л. і Л. Тараньки, Б. Худьо, І. Яворська; по $25 С. Андрушків, Т. Богданська, А. Дзедзик, В. і М. Лиски, Е. Ратич, О. Тритяк; по $20 Н. Кравчук, І. і Л. Турянські; по $10 І. і З. Боднарі, О. Гнатик, В. Ковблянський, Б. Процюк $5 І. Іванчук.

СЕСТРИ ВАСИЛЯНКИ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОМУ:
по $25 З. Воробець, Л. Гладка; по $20 О. Яворська, М. Семанишин, І. Хамуляк; по $10 Я. і Н. Бігуни, Д. Каранович, І. Качмарська, Е. Онишкевич, М. Онишкевич, Л. Падковська, О. Цар, Н. Загайкевич; по $5 З. Бурак, Ю. Луків; $4 П. Лацко; $3 А. Мокринська.

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ КРАЙОВИЙ СОБОР ПРЕСВЯТОЇ РОДИНИ У ВАШІНҐТОНІ:
$25 Б. і М. Футеї.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „НАШЕ ЖИТТЯ":
$20 28-ий Відділ СУА в Нюарку.

Щиро дякуємо всім за співчуття та щедрі пожертви в пам'ять покійної Омелії.

син — ОРЕСТ з родиною
донька — УЛЯНА ГЛИНСЬКА з родиною

СХІДНЬО-ЕВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ім. В. ЛИПИНСЬКОГО

З великим смутком сповіщає, що 8-го серпня 1995 р. у Чикаґо після довгої і важкої недуги відійшов у вічність на 79-му році життя

бл.п.
РОМАН ЗАЛУЦЬКИЙ

Доктор прав, голова студентського товариства Січ у Відні у 1944-45 рр., голова ЦеСУС-а у 1947-49 рр., заступник голови Українського Наукового Публіцистичного Інституту у 1970-их рр., довголітній член СЕДІ, колишній член його Управи, співредактор наукових видань та редактор першого тому 5-томного видання Листів В. Липинського до кореспондентів, який готовий до друку.

Вічна Йому пам'ять!

Опечаленій дружині Софії, дочці Марті, синові Павлові, братові Богданові та всій родині висловлюємо найщиріші співчуття.

УПРАВА СЕДІ

Для вшанування пам'яті покійного, просимо складати пожертви на видання виготовленого ним першого тому листів В. Липинського до кореспондентів на адресу W. K. Lypynsky, East European Research Institute, 469 Flamingo Street, Philadelphia, PA. 19128.

ПОДІЇ

Б. Ступка і С. Ватаманюк виступатимуть на Союзівці

Союзівка. — Тут у вівторок, 29-го серпня, у концертовій залі „Веселка" вперше в Америці буде поставлена українською мовою п'єса Бернарда Шо „Дорогенький баламуте" ("Dear Lier"). Виконавці — визначні драматичні актори з України Богдан Ступка і Світлана Ватаманюк, які разом із режисером п'єси Валентином Козменком прибули до ЗСА на запрошення УНСоюзу для відзначення 45-ліття Студії Мистецького Слова та 80-ліття від дня народження її незмінного керівника Лідії Крушельницької. Початок о год. 8-ій вечора. Вступ — 5 дол.

34-ий з'їзд УЗХ

Лігайтон, Па. — Головна Управа Українського Золотого Хреста повідомляє, що 34-ий з'їзд УЗХ під кличем „На таборах в Україні — українська мова" у четверту річницю незалежности України відбудеться тут 2-4-го вересня на оселі ім. О. Ольжича. У програмі — святковий обід, який відбудеться у неділю, 3-го вересня, початок о год. 1-ій по полудні, та виступ ансамблю „Обереги". У справі замовлення приміщення слід звертатися до адміністрації оселі (610) 377-4621.

В Голмдел, Н. Дж., відбудеться Український фестиваль ЗСА

Голмдел, Н. Дж. — Тут у суботу, 23-го вересня, в Ґарден Стейт Артс Сентер відбудеться Український фестиваль ЗСА. Від 9-ої ранку розпочнуться програми під відкритим небом, спортові турніри, продаж українських страв і творів мистецтва. У концерті на сцені амфітеатру виступлять ансамбль „Дарка і Славко", співаки Оля Хидоба-Фриз, Олекса Керекеша і танцювальний ансамбль „Громовиця". Конферансьє цьогорічного фестивалю — Стефан Андрусяк. Початок концерту о год. 3:30 по полудні. О 8:30 вечора в готелі Рамада, Іст Ґановер, Н. Дж., відбудеться фестивальна вечеря, о 10-ій почнеться забава, гратимуть оркестри „Луна" і „Фата морґана". У справі квитків на фестиваль слід телефонувати до 9-ої год. вечора до Ярослава Івахіва (908) 369-5164, столи для вечері резервує Дарія Твардовська (908) 668-8323 (до 15-го вересня). Вступ на вечерю і забаву — 35 дол. від особи, тільки на забаву — 15 дол.

З'їзд Кол. Вояків 1-ої УД УНА

Ґлен Спей, Н. Й. — Тут на оселі УБСоюзу „Верховина" у суботу і неділю, 2-3-го вересня, відбудеться XXIV-ий Крайовий з'їзд делеґатів Братства кол. Вояків 1-ої Української Дивізії УНА в ЗСА. У попередню п'ятницю, 1-го вересня, на „Верховині" проходитиме XXI-ий делеґатський з'їзд Головної управи Братства. Програма XXIV-го з'їзду поміщена у „Свободі", ч. 160 з 23-го серпня 1995 року. У справі замовлень кімнат слід звертатися до канцелярії оселі „Верховина" (914) 856-1323.

А. Добрянський, В. Вільдерман і Т. Гриньків у заключному концерті сезону ЦУК

Гантер, Н. Й. — Тут у суботу, 26-го серпня, відбудеться заключний концерт сезону Центру Української Культури під керівництвом Ігоря Соневицького. У цьому доброчинному концерті виступлять басбаритони Андрій Добрянський, Вільям Вільдерман та піяніст Тома Гриньків. Початок о год. 8-ій вечора.

НОВА КНИЖКА...

(Закінчення зі стор. 2)

нами, у тому числі такими як Фред Астер (Аустерліц), Генрі Фонда, Мардон Брандо, Джані Карсон, Дик Кавет, експрезидент Джордж Форд та багато інших.

Ну, а хто в Америці не чув або бодай хоч трохи не знає про місто Лас Веґас в Неваді? І тому було б дивним, якби наша мандрівниця Ганна Черінь оминула це відоме місто (еспанською мовою воно означає „Луги").

Лас Веґас, пише вона, вабить до себе тим, що тут ніхто нікого не знає або не бажає знати, ніхто ні за ким не стежить, ніхто нікого не крититує, всі рівні. На старших тут, щоб не смутити їх, не кажуть „старі" або „сеньйори", а називають їх „людьми третього віку". Старі дами ходять у „міні-шортах". Піякам пропонують безкоштовні напої. Але грають тут не тільки в касино. Машини для грання тут є скрізь — в почекальнях, на летовищі й на станціях, у продуктових крамницях і навіть на газолінових станціях. Але загалом 80 відс. туристів від'їжджають з Лас Веґасу збанкрутованими...

Але у Лас Веґасі не тільки ґамблюють. Це місто називають також світовою столицею розводів. Це також дуже популярне місце для експромтних одружень. Заплатиш 25 долярів — і одружуйся, хоч і в той самий день (аналіз крови не потрібно). Для зручности, бюро одружень відкрито до 12-ої години ночі.

Де в чому подібне до Лас Веґас місто Новий Орлеан (американці кажуть Ню Орлінс) у стейті Луїзіяна. Ганна Черінь пише (правда, це вона писала ще в 1986 році, тепер там може бути інакше), що у Новому Орлеані дуже багато наркоманів. І тому десята година ранку, коли вони „до зарізу" потребують свою „дозу", це — година крадіжок. Полюють на фотоапарати, залишені в автах, бо їх найлегше вкрасти і найлегше продати. Загальновживана техніка крадежі легка й швидка: спочатку чекають, поки проїде поліційний патруль. Через хвилин двадцять його вже більше не буде. Тоді вибирається „об'єкт": злодій стає спиною до авта й відчинає двері за допомогою дротяного вішака. Хвилина — і фотоапарат вже в його руках. Ще через кілька хвилин він продає той апарат першому бажаючому за двадцять долярів — ціна порції наркотиків.

Цікавими враженнями авторка ділиться про Таїлянд (Сіям) — суміш різних народів. Таїляндці горді, що їхня країна — єдина країна південно-східньої Азії, яка не була колонією жодної европейської держави.

Заслугу в цьому приписують королеві Рамі IV та його синові Рамі V, які підтримували добрі дипломатичні стосунки з Англією та Францією, модернізували країни, не знищивши її національних рис.

Оце лише деякі епізоди або нотатки, які ми навели з третьої книжки подорожніх нарисів Ганни Черінь „Мандри", хоч їх там є багато більше. При тому книжка ілюстрована фотознімками авторки на фоні того, що вона бачила і де побувала.

До справи майбутности оселі „Верховина"

В нікого немає сумніву, що цій союзовій 142 акровій оселі під оглядом краси природи та її положення "на верхів'ях гір", немає рівної. На цьому чудовому клаптику української землі побудовані дві чудові церкви різних стилів. Тут також височіє символічна могила борцям за волю України, а пам'ятник Іванові Франкові, що перед головним будинком оселі, нагадує нам потребу корисної праці для спільного добра нашої громади, для України.

На цій мальовничій оселі виховалися в українському дусі тисячі молодих хлопців і дівчат у Танцювальній Школі примабалерини Роми Прийми-Богачевської та у Спортовій Школі Українського Спортово-Виховного Товариства "Чорно-морська Січ".

За десятки років на "Верховині" відбувалися різні з'їзди та мистецькі імпрези, родинні та всякі інші святкування, а особливо щорічні Фестивалі Української Молоді.

Маючи це на увазі, не треба дивуватися, що коли розійшлася вістка про те, що Український Братський Союз продає чи вже продав "Верховину", від багатьох людей, членів і нечленів нашої організації, посипалися нарікання, протести та запити щодо автентичности цих поголосок. Це, до певної міри, піднесло на дусі провід УБСоюзу, бо така реакція свідчить про те, що громада високо цінить красу та значення "Верховини", цінить корисну працю для громади та працю з молоддю, якій вона вже довго й успішно служить.

На жаль, дійсність вказує на те, що в минулому десятиріччі наша громада не дала оселі належної підтримки. У висліді, з каси Союзу кожного року треба було додавати для потреб вдержання оселі значні суми грошей, на що звернули увагу стейтові контролери та висловили з цього приводу певні побажання і застереження.

Як же ж мається справа з "Верховиною" сьогодні? Тепер оселя ще не продана, управа Союзу не хотіла б її позбутися, але в обставинах, що заіснували є можливість, що стейтова забезпеченева адміністрація прямо доручить, нам її продати. УБСоюз цього не бажає, але до такої можливості мусить підготовлятись і робити необхідні заходи, щоб наша прекрасна оселя залишилася в українських руках.

Згадуючи про реакцію громади на можливий продаж оселі, слід сказати, що були також суґестії створити корпорацію "Верховини". Ми думаємо, що це чи не єдиний спосіб затримати цей клаптик української землі в українських руках. Ми знаємо, що зацікавлення громади оселею велике. Хотілось би однак знати, чи є досить зацікавлених, щоб у тому напрямі можна робити відповідні заходи.

Нам здається, що створивши корпорацію (уділовців), вона може з тої оселі зробити дійсну українську мекку. Можливості є великі, а приватна українська корпорація могла б їх легко використати.

Зацікавлених у цій справі просимо зголоситися до УБС, а при тому висловити свої думки і поради. Будемо щиро вдячні. Наша адреса: Ukrainian Fraternal Association, 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa. 18503; tel. (717) 342-0937, fax (717) 347-5649.

Виконавчий Комітет Українського Братського Союзу

Про оптимізм...

(Закінчення зі стор. 2)

стане тих, що в найближчому майбутньому поділяться знанням і долярами, бо не стане просто тих, хоч і „замериканізованих", але все таки українців. Думаю, що ця проблема, хоч і не дуже рожева, мусить дістати зрозуміння по обох берегах океану. Збереження ідентичности української громади в ЗСА, Канаді чи інших частинах світу повинно стати дуже поважним пунктом у державній політиці незалежної України. Ми українцями є і хочемо бути ними у ближчому і дальшому майбутньому.

О-КА

У КИЄВІ...

(Закінчення зі стор. 1)

де поховано Патріярха. Біля могили відбулася Панахида і поминальне віче. Соратники в боротьбі проти імперсько-большевицького режиму, представники духовенства, колишні політв'язні, всі, хто знав покійного, віддали йому шану, розповівши про його земний подвиг.

Відбулася заупокійна Служба Божа біля могили Патріярха УПЦ КП і напередодні увечорі. Її очолив Митрополит Данило Чернівецький, що приїхав до Києва зі своїм церковним хором.

Представники Руху розповіли, що напередодні кривавого вівтірка, 18-го липня, Президентові України Леонідові Кучмі зателефонували російський президент Боріс Єльцин і попросив не допустити поховання Патріярха Володимира у соборі св. Софії. Мотиви російського президента відомі без пояснень, а ось така готовість прислужитися Б. Єльцинові з боку українських властей і правоохоронних органів здивувала не лише Україну, а й цілий світ.

Перед сороковинами поширювалися чутки, що УНСО хоче перепоховати Патріярха. Щоб зняти напруження і попередити можливі провокації, УНА-УНСО оприлюднила заяву. У ній сказано, що організація не плянує насильницького перепоховання Патріярха Володимира. „Ми не зацікавлені в загостренні ситуації з політичної точки зору і як православні. Місце, де поховано Патріярха, нас задовольняє", — зазначили лідери УНА-УНСО. Вони також поінформували, що прибули на сороковини без зброї, отож, якщо там з'явиться „унсовець" зі зброєю, то це провокатор. Якщо буде якась бійка чи стрілянина, то це теж провокація. УНА-УНСО мають інформацію, що Службі Безпеки України доручено знайти компромітуючі матеріяли проти УНСО і 18-го липня ці провокації були вчинені підставленими особами.

Були застереження і з боку інших демократичних організацій і завдяки цьому сороковини пройшли спокійно, без ніяких конфліктів.